

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

Кафедра «Іноземна філологія та переклад»

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан гуманітарного факультету
Микола ДЄДКОВ
«_____» _____ 2024 року

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК9 Практика науково-технічного перекладу (перша мова)»

освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

спеціальність _____ 035 Філологія

галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки

ступінь вищої освіти _____ бакалавр

2024 рік

програма з дисципліни «Практика науково-технічного перекладу (перша мова)»
спеціальності 035 Філологія,
освітня програма (спеціалізація) «Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська»

Розробник: Ганна ЛЕЩЕНКО, доцентка кафедри «Іноземна філологія та переклад», канди-
датка філологічних наук, доцентка
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програма погоджена:

В.о. завідувачки кафедри
«Іноземна філологія та переклад»

Гарант освітньої програми

Наталія ЖУКОВА
_____ 2024

Кирил ТАРАСЕНКО
_____ 2024

Схвалено науково-методичною комісією гуманітарного факультету
(найменування факультету)

Протокол від «21» серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

Микола ДЕДКОВ
_____ 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Загальна характеристика

Обов'язковий освітній компонент	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Без обмежень

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів	4/3	
Модулів	-	-
Змістових модулів	4	4
Семестр	3-4	3-4
Загальна кількість годин	210 (120/90)	
з них аудиторних:	74 (44/30)	12 (6/6)
<i>лекції</i>	-	-
<i>практичні</i>	74 (44/30)	12 (6/6)
<i>лабораторні</i>	-	-
<i>семінарські</i>	-	-
з них самостійної роботи:	136 (76/60)	198 (114/84)
Занять на тиждень	3 семестр – 3 год. 4 семестр – 2 год.	-
Індивідуальні завдання		контрольна робота
Форма контролю	3 семестр – іспит 4 семестр – іспит	

2. Мета навчальної дисципліни

Курс «Практичний курс перекладу першої іноземної мови (англійської)» має на меті підготувати студентів до ефективної міжкультурної комунікації, розвиваючи їхні перекладацькі навички в усіх видах мовленнєвої діяльності. Вони навчатимуться не лише перекладати текст, але й аналізувати власні дії, враховуючи перекладацькі трансформації та способи перекладу. Це дозволить їм успішно працювати в різноманітних сферах, де потрібні послуги кваліфікованого перекладача.

Ця мета реалізується шляхом досягнення таких цілей:

Практичної: формувати у студентів базові практичні навички з перекладу, а саме: поглиблення знань з теорії перекладу, формування наукового підходу до процесу перекладу; актуалізація знань, умінь та навичок із перекладознавства; подальше розширення термінологічного словникового запасу студентів і інтенсивна активізація лексичних одиниць, накопичених на попередніх етапах навчання; розвиток навичок реферування, перекладу, зворотнього перекладу та зіставного аналізу англійської та української мов; розвиток комунікативних навичок, навичок дискусивно-аудиторного мовлення, перевірка формування вмінь і навичок перекладу науково-технічних текстів, засвоєння термінологічних одиниць та граматичних труднощів перекладу галузевих текстів.

Освітньої: сприяти у студентів розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить їм продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Пізнавальної: залучати студентів до таких академічних видів діяльності, які активізують і далі розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей.

Розвиваючої: допомагати студентам у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів), зміцнювати впевненість студентів як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення мови.

Соціокультурної: досягати широкого розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем для того, щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

3. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- оволодіння вміннями та навичками, стратегіями перекладу фахових науково-технічних та науково-популярних текстів за тематикою;

- формування навичок письмового перекладу науково-технічної, науково-популярної літератури з англійської мови на українську та навпаки;
- знання сумарно близько 300 лексичних одиниць (термінів та термінологічних словосполучень) у межах пройдених галузей;
- оволодіння лексико-семантичними, граматичними та змішаними трансформаціями, що застосовуються при перекладі фахових науково-технічних та науково-популярних текстів відповідної тематики;
- навчання реорганізації та семантичної трансформації текстового матеріалу під час змістової редукції при реферативному перекладі (перекладу, узагальнювання, абстрагування від зайвої інформації чи виключення її);
- розуміння текстів за темами, що вивчаються;
- долання чинників, що перешкоджають розумінню тексту під час перекладу.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: Освітній компонент належить до циклу професійної підготовки. Обов'язковими передумовами для вивчення дисципліни є володіння інформацією, викладеною в ряді дисциплін, а саме «Вступ до романо-германського мовознавства», «Порівняльна лексикологія», «Практичний курс першої іноземної мови».

Постреквізити: Знання та навички з цього курсу можуть бути використані під час поглибленого вивчення таких дисциплін як «Порівняльна граматики», «Переклад та редагування фахових текстів», «Усний послідовний переклад» та «Інформаційні технології в перекладі».

5. Характеристика навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти повинні розвинути та вдосконалити такі **компетентності**:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК-4. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК-9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК-12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК-15. Знання основних перекладознавчих технологій та методик для виконання якісного перекладу тексту з іноземної мови на українську та з української на іноземну.

ЗК-16. Здатність до критичного аналізу текстів різного жанру, здебільшого науково-технічного характеру і застосування набутих знань у професійній діяльності.

● **спеціальні (фахові) компетентності (СК)**

СК-6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК-9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

СК-12. Здатність до організації ділової комунікації.

СК-14. Здатність здійснювати двосторонній (усний і письмовий) переклад текстів різного жанру та формату з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну.

● **програмні результати навчання**

ПРН-1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН-2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН-10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН-11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН-14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань.

ПРН-20. В опорі на володіння іноземними мовами відповідно до загальноєвропейського стандарту CEFR, а також усталеними перекладацькими трансформаціями професійно здійснювати двосторонній усний і письмовий переклад текстів науково-технічної галузі та інших сфер.

ПРН-21. Володіти передовими технологіями комп'ютерної обробки текстів, навичками редагування та постредагування текстів перекладу, а також робити реферування текстів різних жанрів іноземними мовами, що вивчаються.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Computers*

Тема 1. *Input and Output devices*

Тема 2. *Способи перекладу лексичних одиниць. Калькування.*

Тема 3. *Software*

Тема 4. *Способи перекладу лексичних одиниць. Транскодування*

Змістовий модуль 2. *Office Equipment*

Тема 5. *Shredders*

Тема 6. *Перекладацькі трансформації. Контекстуальна заміна та смисловий розвиток*

Тема 7. *Stationery*

Тема 8. *Перекладацькі трансформації. Генералізація*

Змістовий модуль 3. *Metallurgy*

Тема 9. *Casting*

Тема 10. *Описовий переклад*

Тема 11. *Furnaces*

Тема 12. *Перекладацькі трансформації. Додавання та вилучення*

Змістовий модуль 4. *Foundry*

Тема 13. *Steelmaking*

Тема 14. *Перекладацькі трансформації. Перестановка*

Тема 15. *Thermal Treatment Technologies*

Тема 16. *Перекладацькі трансформації. Заміна*

7. Орієнтовний розподіл навчального часу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Computers												
Тема 1. Input and Output devices	28		10			18	28		2			27
Тема 2. Способи перекладу лексичних одиниць. Калькування	2		1			1	2					2
Тема 3. Software	28		10			18	28		1			26
Тема 4. Способи перекладу лексичних одиниць. Транскодування	2		1			1	2					2
Разом за змістовим модулем 1	60		22			38	60		3			57
Змістовий модуль 2. Office equipment												
Тема 5. Shredders	28		10			18	28		1			27
Тема 6. Перекладацькі трансформації. Контекстуальна заміна та смисловий розвиток.	2		1			1	2					2
Тема 7. Stationery	28		10			18	28		2			26
Тема 8. Перекладацькі трансформації. Генералізація	2		1			1	2					2
Разом за змістовим модулем 2	60		22			38	60		3			57
Змістовий модуль 3. Metallurgy												
Тема 9. Casting	20		6			14	20		2			20
Тема 10. Описовий переклад	2		1			1	2					2
Тема 11. Furnaces	21		7			14	21		1			18
Тема 12. Перекладацькі трансформації. Додавання та вилучення	2		1			1	2					2
Разом за змістовим модулем 3	45		15			30	45		3			42
Змістовий модуль 4. Foundry												
Тема 13. Steelmaking	21		7			14	20		1			18
Тема 14. Перекладацькі трансформації. Перес-	2					1	2					2

тановка												
Тема 15. Thermal Treatment Technologies	20		8			14	21		2			20
Тема 16. Перекладацькі трансформації. Заміна	2					1	2					2
Разом за змістовим модулем 4	45		15			30	45		3			42
Усього годин	210		74			136	210		12			198

8. Види навчальних занять та їх орієнтовний зміст

№ з/п	Тема	Вид занять	Орієнтовний зміст
1	Тема 1. Input and Output devices	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів: <i>INPUT AND OUTPUT DEVICES</i> . Письмовий переклад українських текстів на англійську. Вправи на побудову та переклад багатокomпонентних термінів, на правильне вживання прийменників іноземної мови, вправи на розвиток навичок упізнавання та коректного утворення граматичних форм та похідних терміноодиниць. Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою. Вправи на здатність розрізняти способи перекладу.
2	Тема 2. Способи перекладу лексичних одиниць. Калькування	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
3	Тема 3. Software	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів: <i>WHAT IS COMPUTER SOFTWARE</i> тощо. Письмовий переклад українських текстів на англійську «Програмне забезпечення ПК» тощо. Виконання письмових вправ (переклад включно). Вправи на побудову та переклад багатокomпонентних термінів. Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою. Вправи на здатність розрізняти та застосовувати лексичні трансформації.
4	Тема 4. Способи перекладу лексичних одиниць. Транскодування	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
5	Тема 5. Shredders	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад

			відповідних текстів: <i>CUTTING MACHINES</i> тощо. Письмовий переклад українських текстів на англійську. Вправи на побудову та переклад багатокомпонентних термінів. Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою.
6	Тема 6. <i>Перекладацькі трансформації. Контекстуальна заміна та смисловий розвиток</i>	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
7	Тема 7. Stationery	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів. Письмовий переклад українських текстів на англійську. Виконання письмових вправ (переклад включно). Вправи на правильний переклад англійських афіксів
8	Тема 8. <i>Перекладацькі трансформації. Генералізація</i>	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
9	Тема 9. Casting	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів: FERROUS AND NON-FERROUS METALS тощо. Письмовий переклад українських текстів на англійську « <i>Кольорові метали</i> », тощо. Виконання письмових вправ (переклад включно). Вправи на побудову та переклад багатокомпонентних термінів. Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою.
10	Тема 10. <i>Описовий переклад</i>	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
11	Тема 11. Furnaces	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів: FOUNDRY. FURNACES тощо. Письмовий переклад українських текстів на англійську « <i>Ливарне виробництво</i> » тощо. Ви-

			конання письмових вправ (переклад включно). Вправи на побудову та переклад багатоконпонентних термінів. Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою.
12	Тема 12. Перекладацькі трансформації. Додавання та вилучення	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
13	Тема 13. Steelmaking	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів. Письмовий переклад українських текстів на англійську. Вправи на розвиток навичок упізнавання та коректного утворення граматичних форм та похідних терміноодиниць. Виконання письмових вправ (переклад включно). Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою.
14	Тема 14. Перекладацькі трансформації. Перестановка	<i>практичне</i>	Виконання вправ.
15	Тема 15. Thermal Treatment Technologies	<i>практичне</i>	Опрацювання лексики за темою. Читання, усний переклад відповідних текстів. Письмовий переклад українських текстів на англійську. Вправи на розвиток навичок упізнавання та коректного утворення граматичних форм та похідних терміноодиниць. Виконання письмових вправ (переклад включно). Вправи на розвиток послідовного перекладу відео матеріалів за тематикою.
16	Тема 16. Перекладацькі трансформації. Заміна	<i>практичне</i>	Виконання вправ.

9. Форми та методи контролю

Методами контролю є: усний контроль (усне опитування), письмовий, тестовий контроль, рубіжні контрольні завдання, іспит (3 та 4 семестр), а також методи самоконтролю і самооцінки.

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, виконання домашніх завдань, підготовка презентацій, тестування. Для студентів заочної форми навчання: усні відповіді, захист контрольної роботи, тестування.

Форми контролю:

- говоріння (усне фронтальне та індивідуальне опитування, презентації, монолог та ін.);
- аудіювання (перегляд відео або прослуховування записів, відповіді на питання та ін.);
- читання (аналіз текстів середньої складності, відповіді на питання, виконання лексичних вправ);
- письмові роботи (переклади, реферати).

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Практичний курс перекладу першої іноземної мови (англійської)» передбачає поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання поточний контроль та оцінювання знань здійснюється з урахуванням роботи на практичних заняттях (активність, участь у проєктах, тощо).

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення іспиту і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою.

Семестровий контроль проводиться у формі іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Упродовж семестру здобувачі освіти проходять два рубіжних контролі з чотирьох змістових модулів. Здобувачі освіти можуть отримати екзаменаційну оцінку з дисципліни за результатами поточної роботи та рубіжних контролів відповідно.

Для студентів заочного відділення підсумкова оцінка є сумою балів за контрольну роботу та іспит.

3 семестр, іспит

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
МОДУЛЬ 1									
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
11	2	10	2	11	2	10	2	50	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

4 семестр, іспит

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (іспит)	Сума
МОДУЛЬ 1									
Змістовий модуль 3				Змістовий модуль 4					
T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16		
11	2	10	2	11	2	10	2	50	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1-59	незадовільно	не зараховано

11. Політика курсу

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності, а також

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;
- дотримуватися норм законодавства про авторське право;
- брати активну участь у навчальному процесі;
- не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- бути терпимими і доброзичливими до однокурсників та викладачів.

12. Методичне забезпечення

1. «Практика перекладу з основної іноземної мови» (Cloud Technologies) для студентів 2 курсу усіх форм навчання спеціальності спеціальність 035 Філологія напрям підготовки 035.041 Філологія "Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська"/ Укл.: Хавкіна О.М., Лещенко Г.А. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2020. 30 с.
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. /Міністерство освіти і науки України (наказ МОН України № 871 від 20. 06. 2019 р.).
3. Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно)» підготовки бакалавра зі спеціальності 035 «Філологія» випускника НУ «Запорізька політехніка». Запоріжжя, 2024.

13. Перелік навчальної, наукової та довідкової літератури

1. Переклад англійської технічної літератури. Металургія. Ливарне виробництво: навчальний посібник. // О. М. Хавкіна, Г. А. Лещенко, А. Б. Підгорна, Н. Ю. Голтвяниця. Запоріжжя : ТОВ «Друкарня «Друкарський світ»», 2017. 256 с.
2. Переклад англійської технічної літератури. Комп'ютерні технології. Офісне обладнання : навчальний посібник // О. М., Хавкіна, Г. А. Лещенко, А. Б. Підгорна, Н. Ю. Голтвяниця. Запоріжжя : ФОП К.С. Советнікова, 2020. 232 с.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова Книга, 2004. 576 с.

14. Рекомендовані інформаційні джерела

1. The Longman Dictionary of Contemporary English Online. URL: <http://www.ldoceonline.com/dictionay/medicine> (дата звернення 03.09.2018)
2. Translator, Interpreter Training and Foreign Language Pedagogy (1989) URL: books.google.com/books/about/Translator_and_Interpreter_Training.
3. What is a device? URL: <https://www.tga.gov.au/what-medical-device>. (дата звернення 03.09.2018)

